

ΟΜΙΛΙΑ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΓΙΩΡΓΟΥ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

-

Κυρίες και κύριοι, συγκάλεσα σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο σε μια ιστορική συνεδρίαση. Όλοι οι Έλληνες συναισθάνονται την κρισιμότητα των στιγμών και όλοι μας το βάρος της ιστορικής μας ευθύνης. Να μη ζήσει η ελληνική οικογένεια τις συνέπειες μιας χρεοκοπίας.

Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε την διακυβέρνηση της χώρας βάλαμε πάνω απ' όλα το εθνικό συμφέρον και την προστασία των Ελλήνων πολιτών. Η αποφυγή της χρεοκοπίας είναι η εθνική κόκκινη γραμμή.

Θέλω να είμαι ξεκάθαρος προς όλες τις κατευθύνσεις. Έκανα και θα κάνω τα πάντα, για να μη χρεοκοπήσει η χώρα. Και δίνουμε μαζί ένα σκληρό και αδυσώπητο αγώνα απέναντι σε προβλήματα, το μέγεθος των οποίων κανένας δεν ήταν ποτέ σε θέση να φανταστεί. Ναι, εμείς μιλήσαμε πρώτοι για την κρίση. Κρίση πολιτικής, κρίση θεσμών, κρίση αξιών που έφεραν και τη μεγάλη κρίση στην οικονομία.

Αλλά κανένας Έλληνας δεν μπορούσε να διανοηθεί το μέγεθος του χρέους και του ελλείμματος που διαμόρφωσε και έκρυβε κατά την αποχώρησή της η προηγούμενη κυβέρνηση. Όμως, δεν είναι ώρα για απόδοση ευθυνών. Τις γνωρίζει καλά ο Ελληνικός λαός. Αλλά οι συνέπειες είναι πολλαπλές. Πρώτα απ' όλα, έλλειψη εμπιστοσύνης του Έλληνα πολίτη στους θεσμούς και στο σημερινό πολιτικό σύστημα. Και η έλλειψη της αξιοπιστίας του πολιτικού μας συστήματος είναι τόσο μεγάλη, ώστε οι πολίτες να αντιμετωπίζουν και εμάς, αυτή την Κυβέρνηση, με δυσπιστία. Όμως, από την πρώτη κιόλας μέρα, δίνω και όλοι μας δίνουμε, και το ζούμε καθημερινά, τη μία μάχη μετά την άλλη. Να δημιουργήσουμε επιτέλους με βαθιές αλλαγές ένα κράτος υπεύθυνο, μια κοινωνία όπου επικρατεί το δίκαιο, όπου τα χρήματα του Ελληνικού λαού πιάνουν τόπο και όπου η δημοκρατική πολιτεία προστατεύει τα δικαιώματα του Έλληνα πολίτη.

Για πρώτη φορά εδώ και πολλά χρόνια, μια Κυβέρνηση λειτουργεί με τόσο μεγάλη αφοσίωση στο έργο, το οποίο της ανέθεσαν οι πολίτες.

Το λέω ειλικρινά, είμαστε μια Κυβέρνηση διαφορετική. Παρά την παρατεταμένη μάχη με την κρίση χρεών και δανεισμού, κάνουμε καθημερινά μικρές ή και μεγάλες ανατροπές, σε ένα σύστημα που δεν υπηρετούσε το συμφέρον της χώρας.

Και αυτό θα το συνεχίσουμε με ένταση, ξεπερνώντας τον κάβο, τον κάβο της οικονομικής κρίσης, για να μην ξαναβρεθούμε σε αυτή την κατάσταση ποτέ πια.

Πρώτο μας μέλημα ήταν να ανακτήσουμε την αξιοπιστία μας απέναντι στους πολίτες. Από την πρώτη στιγμή είπαμε όλη την αλήθεια στον Ελληνικό λαό.

Δεύτερος στόχος μας, να ανακτήσουμε την αξιοπιστία μας διεθνώς και κυρίως στην Ευρώπη. Γιατί τον Οκτώβριο του 2009 δεν μας άκουγε κανείς. Δεν μας πίστευε κανείς. Κάναμε αυτό τον αγώνα, γιατί ξέραμε ότι χωρίς αξιοπιστία δεν θα βρίσκαμε καμία κατανόηση, πόσο μάλλον και υποστήριξη. Θα ήμασταν στο πουθενά, θα παλεύαμε εγκαταλελειμμένοι στα πελώρια χρέη. Χρέη δικά μας. Μόνοι απέναντι στους πιστωτές μας, μόνοι απέναντι και σε κερδοσκόπους.

Αλλά στήριξη δεν θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε λόγω της προηγούμενης αναξιοπιστίας μας. Μόνη πιθανή βοήθεια -και αυτός θα ήταν ένας ακόμη πιο δύσκολος δρόμος- θα ήταν μία βοήθεια 10-20 δις ευρώ, που στην καλύτερη περίπτωση θα τα εξασφαλίσαμε από το ΔΝΤ, τη στιγμή που το κράτος που παραλάβαμε είχε και έχει δανειακές ανάγκες 60 δις ευρώ το χρόνο.

Τη μάχη της αξιοπιστίας τη δώσαμε και την κερδίσαμε και παρουσιάσαμε σχέδιο για μια διαφορετική Ελλάδα, για να πείσουμε ότι δεν ήταν μόνο λόγια, προωθώντας άμεσα μέτρα έκτακτης ανάγκης. Βάλαμε μπροστά ριζικές τομές, όπως στο φορολογικό σύστημα, στη διαφάνεια, στη λειτουργία του κράτους, στη δομή του.

Λάβαμε σκληρά και επώδυνα μέτρα, που ήταν όμως απαραίτητα για να αυξήσουμε τα έσοδα, να περιορίσουμε τις δαπάνες, να συνεχιστεί η λειτουργία του κράτους και να εξασφαλίσουμε το μείζον, να είμαστε σε θέση να συνεχίζουμε να καταβάλουμε μισθούς και συντάξεις.

Αποδείξαμε ότι ο Ελληνικός λαός δεν φυγομαχεί. Κάναμε μαραθώνιο και επαφών και διαπραγματεύσεων. Με αυτή τη μάχη ανάκτησης της αξιοπιστίας μας, καταφέραμε να δώσει σημασία η Διεθνής Κοινότητα στις θαρραλέες προσπάθειες του Ελληνικού λαού. Καταφέραμε να πείσουμε τους εταίρους μας, πως το πρόβλημα της Ελλάδας δεν είναι μόνο δικό μας, αφορά και στο πώς λειτουργούν οι αγορές, αφορά στην προστασία του ίδιου του ευρώ.

Έτσι, αποφάσισε η Ευρωπαϊκή Ένωση να στήσει ένα τελείως καινούργιο μηχανισμό για να στηρίξει την Ελλάδα. Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 25^{ης} Μαρτίου ήταν καθοριστική και ιστορική και για την Ελλάδα και για

την Ευρώπη. Σκεφτείτε σήμερα πού θα ήμασταν. Χωρίς αυτό τον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης, τα προβλήματά μας θα ήταν ανυπέρβλητα.

Ελπίζαμε ειλικρινά, τόσο εμείς, όσο και οι Ευρωπαίοι εταίροι μας, πως η ύπαρξη αυτού του μηχανισμού θα ήταν από μόνη της αρκετή για να διευκολύνει τις συνθήκες δανεισμού της Ελλάδας. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε.

Από την πρώτη στιγμή, από το πρώτο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο συμμετείχα ως Πρωθυπουργός της Ελλάδας, χωρίς ούτε στιγμή να απεκδυθώ των ευθυνών της χώρας μου, επεσήμανα πως το πρόβλημα ήταν ευρύτερο και πολύ πιο σοβαρό. Πως αφορούσε στην ευστάθεια του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ευρώπης και του ευρώ. Πως αφορούσε στη λειτουργία του διεθνούς οικονομικού χρηματοπιστωτικού συστήματος και πως μια μικρή εστία φωτιάς θα μπορούσε να δημιουργήσει μια μεγάλη πυρκαγιά. Άλλοι συμφώνησαν, άλλοι όχι. Ίσως και τα δικά μας λόγια κάποιιοι να τα θεώρησαν άλλοθι για να μεταθέσουμε ευθύνες, αντί να αναλάβουμε τις δικές μας.

Εμείς, όμως, τις αναλαμβάνουμε και παρά τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θετικές αποφάσεις, οι αμφισημίες που υπήρξαν έδωσαν σήμα στην αγορά ότι υπήρχε έλλειψη αποφασιστικότητας. Κάποιοι έβαλαν στο στόχαστρο την Ελλάδα, που βεβαίως με την δική της ευθύνη βρέθηκε στη θέση του αδύναμου κρίκου, αλλά και του πειραματόζωου. Και η Ελλάδα συνέχισε να είναι στόχος και πειραματόζωο σε ένα δυσμενές διεθνές οικονομικό κλίμα. Αδύναμος κρίκος και εύκολη λεία κερδοσκόπων.

Σήμερα, το πρόβλημα έχει πάρει πολύ μεγαλύτερες διαστάσεις. Σήμερα, βλέπουμε ότι η φωτιά αυτή απειλεί να εξαπλωθεί, κάνοντας μεγαλύτερη ζημιά και στην Ελλάδα, αλλά και στις άλλες χώρες και οικονομίες στην Ευρωζώνη και όχι μόνο.

Το κόστος της κατάσβεσης αναμένεται να είναι πολύ μεγαλύτερο, αλλά μεγαλύτερο δυστυχώς θα είναι και το βάρος που θα υποστούν οι Έλληνες πολίτες. Η ανάγκη καταφυγής στο μηχανισμό σημαίνει αναπόδραστα πρόσθετες και πιο άμεσες προσπάθειες και θυσίες, που ζητούν και πιστωτές και εταίροι μας, για να εγγυηθούν τη χρηματοδότηση των αναγκών μας, αλλά και για να βγούμε ασφαλείς απ' αυτή την κρίση.

Γνωρίζω ότι, με τις σημερινές μας αποφάσεις, οι συμπολίτες μας θα πρέπει να υποστούν μεγάλες θυσίες. Όμως, η εναλλακτική πορεία θα ήταν η καταστροφή και μεγαλύτερος πόνος για όλους. Γι' αυτό και είμαστε αποφασισμένοι να μην κάνουμε πίσω ούτε βήμα. Δεν είναι για μένα, για κανέναν μας, ευχάριστη απόφαση. Αλλά είμαστε εδώ, για να πάρουμε σωστές αποφάσεις για τον τόπο. Αυτή ήταν, αυτή είναι η ευθύνη μας.

Και αυτή την ευθύνη, και εγώ προσωπικά έχω ταχθεί να υπηρετώ. Την ευθύνη απέναντι στο συλλογικό συμφέρον του Ελληνισμού.

Αντιληφθήκαμε πολύ νωρίς την ανάγκη για τη σύσταση ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού, που θα είχε τη δυνατότητα να μας βοηθήσει στην αναχρηματοδότηση του χρέους, με ποσά βεβαίως πρωτοφανή στα παγκόσμια χρονικά.

Στήσαμε αυτό το μηχανισμό από το μηδέν. Ζητήσαμε πριν λίγες μέρες την ενεργοποίησή του. Και σήμερα, επικυρώνουμε τη συμφωνία. Ένα χωρίς προηγούμενο πακέτο στήριξης, για μια χωρίς προηγούμενο προσπάθεια από την πλευρά των Ελλήνων.

Επικριτές ή ακόμα και καλοπροαίρετοι φίλοι, μου λένε, «θα έχεις πολιτικό κόστος. Το ΠΑΣΟΚ απαρνιέται τις πολιτικές του. Θα μείνεις μόνο μια θητεία».

Και απαντώ, το ΠΑΣΟΚ έχει πάντα στην κόκκινη γραμμή του, το συμφέρον της πατρίδας και τίποτα άλλο.

Προσωπικά, έχω πει και το ξαναλέω: δεν έχω ποτέ ζητήσει να έρθω στην εξουσία για την εξουσία, αλλά μόνο για προσφορά. Δεν με ενδιαφέρουν οι θυσίες. Με ενδιαφέρει, όταν παραδώσω τη σκυτάλη, να έχω κάνει το σωστό και να παραδώσουμε μαζί μια διαφορετική, πολύ καλύτερη Ελλάδα. Και γι' αυτό, θα πάρω όποια απόφαση χρειαστεί.

Στο τέλος της θητείας μου, η Ελλάδα δεν θα είναι χρεοκοπημένη. Θα είναι αναγεννημένη.

Δεν ήταν επιλογή μας να πάρουμε μέτρα επί δικαίων και αδίκων. Επιλογή μας ήταν να νοικοκυρέσουμε το κράτος, να ανατάξουμε την οικονομία, με κοινωνικά δίκαιο τρόπο. Η οικονομική πραγματικότητα όμως, μας υποχρέωσε να πάρουμε πολύ σκληρές αποφάσεις. Αυτό αναγνωρίζεται διεθνώς.

Ταυτόχρονα όμως, ήρθαν και τα πρώτα θετικά αποτελέσματα. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού μειώθηκε το πρώτο τρίμηνο κατά 40%, σε σχέση με πέρσι.

Κυρίες και κύριοι, σήμερα ξέρω, ξέρουμε, ότι οι θυσίες αυτές είναι σκληρές, αλλά αναγκαίες. Διότι μόνο έτσι θα μπορέσουμε να χρηματοδοτήσουμε τα 300 δις ευρώ του χρέους μας. Αν δεν τα χρηματοδοτούσαμε, η Ελλάδα θα χρεοκοπούσε.

Αύριο, ξεπερνώντας τον κάβο, μπορούμε να αφοσιωθούμε στο έργο μας για μια πολύ διαφορετική Ελλάδα.

Κάλεσα το Υπουργικό Συμβούλιο, προκειμένου να δώσει μια καταρχήν έγκριση σε αυτές τις πρόσθετες δεσμεύσεις, που καλούμαστε να αναλάβουμε. Πολλά από τα μέτρα είναι απολύτως θεμιτά, γιατί και εμείς θέλουμε να χτίσουμε μια νέα, ανταγωνιστική Ελλάδα, μια Ελλάδα οικονομικά βιώσιμη και αυτοδύναμη, που παίρνει την τύχη της στα χέρια της. Μια Ελλάδα που ορίζει το μέλλον της.

Αλλά πολλά από τα μέτρα είναι και έκτακτα. Καλούμαστε να τα λάβουμε. Θα τα είχαμε αποφύγει, αν είχαμε σήμερα την ελευθερία των επιλογών μας, αλλά ιδιαίτερα αν είχαμε μπροστά μας το χρόνο που θα χρειαζόμασταν και θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε βεβαίως, αν ήταν οι συνθήκες ομαλές, αν δεν βρισκόμασταν μπροστά στην τεράστια οικονομική κρίση.

Γι' αυτό σήμερα γίνονται θυσίες. Και αυτές οι θυσίες μας, επιτρέπουν να πάρουμε την ανάσα που χρειαζόμαστε, να βρούμε δηλαδή τον απαραίτητο χρόνο, την

απαραίτητη ηρεμία, για να κάνουμε τις ιστορικές αλλαγές στη χώρα μας, για τις οποίες εμπιστεύτηκε ο λαός το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα.

Να διαμορφώσουμε πράγματι ένα νέο πατριωτισμό. Νέος πατριωτισμός σημαίνει, να αλλάξουμε πρακτικές και αντιλήψεις. Να αναδείξουμε ό,τι καλύτερο έχει η Ελλάδα και ο Ελληνισμός: το μεράκι, το φιλότιμο, την αλληλεγγύη, την ανθρωπιά, τη φιλοξενία, τη ντομπροσύνη, τη φαντασία και τη δημιουργικότητα, την ευστροφία που χρειάζεται για την παραγωγικότητα. Μια Ελλάδα των αξιών.

Νέος πατριωτισμός σημαίνει, ότι δεν υμνούμε μόνο τα σύμβολα και την ιστορία μας, αλλά φροντίζουμε για το διπλανό μας, φροντίζουμε για το συλλογικό μας συμφέρον, φροντίζουμε για το περιβάλλον μας, φροντίζουμε για την Ελλάδα που ανήκει σε όλους μας. Νέος πατριωτισμός σημαίνει, μία νέα συλλογική ελληνική συνείδηση.

Και αυτό το μήνυμα, το δίνουμε όλοι και το δίνουμε παντού. Το στέλνουμε και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και στη Διεθνή Κοινότητα, που μας παρακολουθεί και θα μας παρακολουθεί, όχι μόνο τις επόμενες μέρες, αλλά τους επόμενους μήνες. Θα παρακολουθεί την Ελλάδα, θα αξιολογεί τις αντιδράσεις μας, θα παρακολουθεί την ελληνική κοινωνία. Και εμείς, θέλουμε ακριβώς να δείξουμε την Ελλάδα που αλλάζει, που αναγεννιέται, μια Ελλάδα για την οποία είμαστε περήφανοι.

Μιλάμε για ιστορικές αλλαγές για τον πολίτη. Ιστορικές αλλαγές, που θα βγάλουν την Ελλάδα οριστικά απ' την κρίση.

Στο σημερινό ιστορικό σταυροδρόμι δεν υπάρχει άλλη επιλογή από τη σωτηρία της πατρίδας, στο εξαιρετικά στενό διαπραγματευτικό πλαίσιο, στο οποίο βρεθήκαμε και έγιναν αυτές οι δύσκολες διαπραγματεύσεις.

Είναι θετικό το γεγονός ότι, δεν θίγονται οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα. Αλλά αναγκάζομαστε να λάβουμε πρόσθετα επώδυνα μέτρα, που θίγουν τους συνταξιούχους και τους μισθωτούς του δημοσίου τομέα, γιατί ο «μεγάλος ασθενής» είναι ο δημόσιος τομέας, και όσο πιο γρήγορα τον αλλάξουμε, τόσο πιο γρήγορα θα ανακάμψουμε και τόσο πιο γρήγορα θα αποκαταστήσουμε αυτά που χάνουμε, και είναι αυτά που δίνουν σήμερα οι Έλληνες πολίτες.

Όπως θα σας εξηγήσει και ο Υπουργός Οικονομικών, το κάναμε προσπαθώντας να περισώσουμε ό,τι μπορούσαμε, προσπαθώντας να διαφυλάξουμε δηλαδή, ότι οι επιπτώσεις για τους πλέον αδύναμους θα είναι οι μικρότερες δυνατές. Αυτό είναι στη φιλοσοφία μας, αυτές είναι στις αξίες μας ως Κίνημα.

Θέλω να τονίσω ότι, αυτή η εθνική προσπάθεια προϋποθέτει πως το πολιτικό σύστημα πρέπει να δώσει πρώτο το παράδειγμα. Γι' αυτό, θα ζητήσω από τον Πρόεδρο της Βουλής να αναλάβει πρωτοβουλίες, έτσι ώστε το Κοινοβούλιο να τεθεί στην πρώτη γραμμή της προσπάθειας και οι βουλευτές να συμμετάσχουν στα βάρη και να παραιτηθούν των δώρων τους. Είναι προφανές πως αυτό είναι μόνο ένα δείγμα γραφής για τη συνολική αλλαγή του τρόπου λειτουργίας του πολιτικού συστήματος, που καλούμαστε να φέρουμε σε πέρας.

Έχω δώσει εντολή στον Υπουργό Εσωτερικών να επιταχύνει τις διαδικασίες κατάρτισης του νέου εκλογικού νόμου, έτσι ώστε να θέσουμε το πολιτικό σύστημα σε νέες υγιείς βάσεις. Πρέπει σήμερα να πούμε με κάθε ειλικρίνεια στους Έλληνες πολίτες, πως έχουμε μια μεγάλη δοκιμασία μπροστά μας. Ξαναβρίσκοντας και δίνοντας νέο νόημα όμως, στις δικές μας αξίες, όπως η ποιότητα, η ανθρωπιά, η Δημοκρατία, η μεταξύ μας αλληλεγγύη, ανοίγουμε ένα διαφορετικό δρόμο.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους για το θάρρος και το αίσθημα ευθύνης που ο καθένας από εσάς έδειξε όλο αυτό το διάστημα. Σταθήκαμε και στεκόμαστε στο ύψος της ευθύνης μας, απέναντι στο μέλλον της πατρίδας μας, απέναντι στις μελλοντικές γενιές, στις οποίες οφείλουμε να παραδώσουμε μια χώρα απαλλαγμένη από τις παθογένειες και τα ελλείμματα, που η δική μας γενιά δημιούργησε, και πάντοτε βγήκαμε όχι μόνο νικητές, αλλά και πιο δυνατοί από πριν.

Έχουμε να φέρουμε σε πέρας έναν άθλο. Θα περάσουμε δύσκολα χρόνια, αλλά θα τα καταφέρουμε κάνοντας μια νέα αρχή σε όλα.

Όπως είπα, δεν υπόσχομαι, δεν υποσχόμαστε ότι θα περάσουμε εύκολα και ανώδυνα το επόμενο χρονικό διάστημα. Υπόσχομαι όμως τρία βασικά πράγματα.

Πρώτα απ' όλα, να κάνω, και θα το κάνουμε μαζί, κάθε τι για να προστατεύσω τους πιο αδύναμους σ' αυτή την κρίση.

Δεύτερον, να εμπεδωθεί η αίσθηση Δικαίου, διότι αυτή έχει χαθεί, και είναι αυτονόητη η οργή. Την αισθανόμαστε, τη συμμεριζόμαστε όλοι, και εγώ προσωπικά. Συμμερίζομαι την οργή του πολίτη, που σήμερα πληρώνει για αμαρτίες άλλων. Η δικαιοσύνη, η ευνομία, η δίκαιη κατανομή βαρών και πλούτου, είναι για μας καθημερινός αγώνας και δέσμευσή μας.

Και τρίτον, υπόσχομαι να παλέψω μαζί με όλους σας, ώστε αυτή η κρίση να γίνει πραγματικά μια ευκαιρία να αλλάξουμε. Να αλλάξουμε εμείς, να αλλάξει η Ελλάδα, να σκεφτούμε και να ονειρευτούμε διαφορετικά, αλλά και να κάνουμε την Ελλάδα διαφορετική. Μια νέα αρχή, που θα μας κάνει περήφανους για τη χώρα, αλλά και για το έργο μας.

Και πάλι, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για το αίσθημα ευθύνης που ο καθένας σας δείχνει αυτό το διάστημα. Να ξανατονίσω ότι, από τις δυσκολίες, ο Ελληνισμός βγήκε πάντα και πιο δυνατός και νικητής. Αυτό θα εξακολουθήσει να συμβαίνει και συμβαίνει και σήμερα. Γι' αυτό και έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του Ελληνισμού. Αν δουλέψουμε όλοι μαζί, όλοι μαζί για την Ελλάδα που μας αξίζει και ονειρευόμαστε, θα πετύχουμε. Θα περάσουμε δύσκολες στιγμές, αλλά θα πετύχουμε. Και σ' αυτή τη μάχη, θα είμαι πάντα μπροστά.

2 Μαΐου 2010